

recerca

Notes sobre la resistència austriacista a les Muntanyes de Prades al final de la guerra de Successió (1714)

Josep M. Grau Pujol — Manel Güell Junkert

Església de la Puríssima Sang d'Alcover el 1913. Autor Josep Salvany (Biblioteca de Catalunya). Memòria digital de Catalunya.

Els miquelets

El 1714 Catalunya perdé la guerra contra les Dues Corones, però no ho va posar gens fàcil. S'hi va resistir fins al darrer moment. I quan l'exèrcit fou escombrat i les milícies controlades, encara quedaven dempeus els miquelets. La infanteria catalana, la infanteria d'un país sense estructures militars, a l'època moderna, es limitava a la capacitat defensiva que tinguessin les milícies locals. Hi havia, tanmateix, una altra mena d'infanteria, no tan reglada, més espontània i enemiga de jerarquies i comandaments, però ben amatent a donar cops sobtats i assalts ocasionals, on el terreny i el nombre de combatents els afavorís. S'ha dit que els miquelets eren un híbrid entre la milícia i els bandolers, però el cas era que els seus atacs contra les línies de proveïment borbònic van portar de cap la intendència filipista. És un fet que Berwick no s'atreví a assetjar de debò Barcelona, fins que no tingué un segon exèrcit a l'esquena, perseguint (i guardant-lo) dels miquelets. Veritablement els temia. I és que la majoria eren milicians rebotats que s'havien llençat a la muntanya, gent feréstega i indisciplinada, de caràcter reneç i díscol, més amatent a robar les vitualles als borbònics per a treure'n profit que per complir una acció de guerra. El cas era, però, que amb les seves temeràries accions s'assolien tots dos objectius i que l'activitat dels miquelets va costar molt cara a l'administració dels de Felip V.

Els miquelets representaren un greu problema per a l'exèrcit borbònic, perquè no combatien en camp obert, sinó a la muntanya, on ni l'artilleria ni la cavalleria podien fer gaire cosa. Precursors de la guerra guerrejada (l'anomenada guerrilla), formaven un corpus semimilitar escampat per tot el país, en escamots o bandes (partides) d'infanteria lleugera auxiliar, que resultava ideal en accions de descoberta, avançada, marxes ràpides, emboscades, paranys, cops de mà, fustigació, etcètera. Així, constituïen una força d'elit, ràpida, fàcil de desplegar a l'avantguarda i a la rereguarda i amb una potència de foc considerable. Eren audaços, intrèpids, avesats al sofriment, i segons defineix una il·lustre historiadora, "àgils i rapidíssims, bons tiradors (força més que la infanteria regular i molt més que les milícies), caminadors infatigables, auxiliars indispensables en la guerra de muntanya...".

Aquesta força que hauria pogut ser (de fet ho va ser després de la guerra) un cos militar mixt sota una adequada jerarquia de comandament, anava, en canvi, per lliure. En temps de guerra, les partides de miquelets brollaven arreu de manera espontània, tot aplegant els desheretats i els fills de l'infortuni de la guerra,

gent dura, rude, de pedra picada en les dificultats del medi natural. Se'ls acusava de salvatgisme amb els presoners que queien a les seves mans, però el cert era que mai no se'ls va voler reconèixer l'estatus militar, els oficials castellans se'n feren tips de penjar miquelets presoners. Per contra, els miquelets no s'estaven de torturar amb crueltat inusitada. Era la guerra sense quarter.

Van néixer el 1640, quan la invasió castellana de Felip IV per sufocar la revolta dels Segadors, però a recer de les interminables guerres que va sofrir el país al llarg de la dissetena centúria, van subsistir i reapareixer en cada conflicte. Sobretot en el successor. En aquesta trajectòria, van anar deixant enrere el caràcter irregular que tant els caracteritzava, acceptaren comandaments, van rebre un salari i foren uniformats. Duien tricorni, cassaca de blau fosc de tipus gambeto, jupa vermella, calces amples, polaines i espadnyes. Portaven a l'espatlla una xarpa per a penjar-hi sabre i pistoles, carabassa per a la pólvora, bossa i sarró. La seva arma per excel·lència era l'escopeta catalana amb pany miquelet, la versió catalana del fusell amb clau de sílex: més lleugera que el fusell convencional, força precisa, amb un accionament més fàcil i un tret més ràpid. El seu element més emblemàtic era el corn o cargol marí, instrument de so inestimable per a poder comunicar-se d'una muntanya a l'altra, com abans que ells van fer els almogàvers i abans que aquests, els ibers.

A través de les seves accions de guerrilla, van arribar a causar més de 17.000 baixes entre les files borbòniques. Les seves incursions contra les columnes de proveïment enemigues es van saldar amb la captura d'uns 2.168 cavalls i més de 8.500 mules i matxos. Pel fet de robar les tropes de Felip V, van aplegar botins quantiosos que, en més d'un cas, feren ric el cap de quadrilla. Resulta força il·lustratiu el cas de Joan Falcó, un pobre teixidor de lli del poble de Benissanet, a la Ribera d'Ebre, al qual els borbònics cremaren tota la hisenda i el van deixar al carrer nu; Falcó era valent i estava ben dotat per a la vida militar, de manera que es féu miquelet i arribà a ser coronel d'una de les més actives partides de miquelets, tot rescabalanant-se amb escreix de la hisenda perduda.

El 1714 Felip V hagué de consentir en acabar la guerra amb dos grans exèrcits sobre territori català, l'un per assetjar Barcelona i l'altre a l'interior per contenir les contínues picossades dels impenitents miquelets. Hom calcula que n'hi podia haver milers i milers que pul·lulaven per tot el país i depredaven del mateix exèrcit borbònic, com sangoneres sense misericòrdia. D'aquí que els filipistes, a més d'omplir el Principat de soldats, forcessin les

poblacions a cooperar en la lluita contra els miquelets, amb la pena de ser incendiades i saquejades. Aquell últim any de guerra, els miquelets tenien encara molta presència a les muntanyes, però de tant en tant baixaven al pla i depredaven per les viles i, llavors, tota la comarca tremolava.

L'activitat miqueleta a les Muntanyes de Prades

Els Arxius Municipals de la Selva del Camp i de Reus contenen, en la correspondència d'aquell any 1714, més d'una referència a l'activitat dels miquelets. Una activitat que, sense ser gaire contundent, ni de greus conseqüències, inquietava força les autoritats locals, per les represàlies que podia provocar. No oblidem que Tarragona havia estat ocupada formalment des del juliol de 1713, i que des d'allí el marquès de Lede cobria la repressió de tot el Camp. Els primers dies de febrer una colla de 25 miquelets sojornava a la Febró. Semblava que es tractava de tres minúscules partides, almenys, tres eren els caps que les manaven. De la Febró informaren a Reus, i des d'allí els jurats ho feien a Tarragona, d'on Lede els responia de seguida: "acavo de recibir su carta de vuestras mercedes con el aviso de que en el lugar de la Febró [h] ay 25 reveldes, o por mexor dezir ladrones, mandados por el pícaro fraile Vidiella y Vidal de Cherta, y Paloma de Villaseca, ya sean dado las providencias nezesarias para procurar el agarrar a estos bribones, no sé si lo podré lograr, no omitiré ninguna diligencia para esto". [vegeu l'apèndix 1] Devien ser els que es refugiaren al Convent de Jesús i, posteriorment, fugiren cap al sud, segons comunicaven els edils reusencs al comandant José Antonio Chaves Osorio. [apèndix 2] L'episodi degué originar una batussa, de la qual els milicians reusencs al servei del nou règim aconseguiren capturar un membre significatiu de la partida, fra Josep Piquer, de Falset, que sembla que era el "capellán y predicador del jefe de los reveldes". [apèndix 3 i 5].

A mitjan febrer, un nombre significatiu de joves d'Alforja va marxar o bé per acudir a l'ajut de Barcelona (llavors assetjada) o bé per integrar-se en partides de miquelets comarcanes. Fos com fos, els gelosos jurats de Reus avisaven tot seguit. [apèndix 4] Ens sobta la diligència que a la capital del Baix Camp tenien per tal de col·laborar en la repressió borbònica de la zona, sens dubte els elements del nou consell eren d'allò més addictes a la causa filipista.

Un col·laboracionisme actiu que no es limitava a fer d'espietes, sinó que guiaven els soldats del destacament local, per tal de perseguir partides de miquelets soltes. La carta que el 17 de febrer enviaren als jurats de la Selva

del Camp, resulta força eloqüent, per tal com hi explicaven la incursió feta contra una partida a Vilaplana. [apèndix 6] En el destacament reusenc hi havia soldats reglats i dragons (cavalleria lleugera). Tots van caure en un parany, poc abans d'arribar a Vilaplana, però l'acció de la cavalleria girà la truita. El destacament va tenir tres baixes, però infligí tres morts als miquelets, que fugiren a la muntanya. Tot seguit entraren a Vilaplana i en mataren tres més. La relació dels fets que contaven els jurats reusencs és en aquest punt molt interessant, relaten com els soldats borbònics incendiaven i derrocaven cases, tant a Vilaplana com, posteriorment, a l'Aleixar, "pues lo orde del senyor general és de cremar y enderrocar todas las casas de aquells que hauran pres las armas". No ens sona d'alguna cosa d'aquesta actitud repressiva?, és la mateixa que aplica l'exèrcit israelià amb els terroristes d'Hammàs. El paral·lisme és evident en ambdós casos: els lladres i vils de 1714 eren miquelets, i els terroristes d'Hammàs són patriotes palestins. Tots defensaven com podien la seva terra d'uns invasors molt més poderosos. En ajut del destacament reusenc (no devien cremar prou cases...) venia cavalleria de Vila-seca. Els miquelets que s'escaparen feren cap a Cornudella del Montsant i d'allà, a Ulldemolins.

Alcover

A mitjan abril alguns miquelets armats passaren per l'ermita de Sant Pere, a la Selva del Camp, cosa que sobresaltà els jurats. El consell selvatà va acordar establir rondes de vigilància nocturna. Uns dies més tard, els miquelets eren vistos per Alcover i s'esperaven ordres des de Tarragona per actuar. El deu de maig següent, hi passaven uns miquelets amb cinc cavalls. El 20 d'abril s'aixecava gent a l'Albiol, no se sabia si per milícia o per miquelets i que havien marxat per l'estret de la Riba. Els jurats d'Alcover n'informaren ràpidament els de la Selva del Camp, perquè també vigilessin: "se arreplegava número de miqualets o voluntaris, se tingué tota la nit guarda per las torras y per la vila, del que avem tingut notísia vuy que se avian retirat envés lo estret de la Riba, encara que avent retirat com és cert, no deixava de estar en lo mateix cuidado y rondant a la nit en lo comandant de esta vila". [apèndix 7] Pel que sembla, hi havia un destacament de soldats en cada una de les viles importants del Camp de Tarragona. El neguit dels alcoverencs tocava sostre la nit del 21 d'abril al 22, quan els miquelets crivellaren el portal principal a trets. No hi hagué conseqüències

per tal com fou un veí qui avisava els militars de guàrdia. [apèndix 8] Des del Pla de Santa Maria, el dia 23, el comandament borbònic avisa la ciutat de Valls que estiguin atents a la vigilància des de les muralles, el seu desig era lluitar en camp obert per poder vèncer amb la superioritat de les seves forces. [apèndix 8 bis]

Al cap d'un mes, els miquelets eren vistos pel terme de l'Albiol, i sembla que al mes d'agost hi podien haver tornat. [apèndixs 9 i 10] La nit de l'11 d'agost al 12 de 1714, es verificà l'entrada de miquelets a la Selva del Camp. Sembla que eren un grapat de solts i que foren expulsats per les forces de seguretat borbòniques. [apèndix 11] Resulta molt significatiu el comentari del marquès de Lede en ser immediatament informat dels fets, ja que un veí de la Selva, un civil innocent, resultà ferit per uns soldats que primer disparaven i després preguntaven. Lede ho tenia clar: "tiene él la culpa por haberse puesto en fuga biendo a los sodados, lo que les hizo creer [que] era miquelette, en esto es bien ziertto no le hubieran echo mal ninguno".

Conclusions

Amb aquestes dotze missives podem saber o verificar punts tan importants com: que algunes partides de miquelets o grups solts de miquelets baixaven de les Muntanyes de Prades i inquietaren les poblacions de la plana del Camp de Tarragona; que les autoritats locals ja eren lleials al nou règim o que, en tot cas, hi col·laboraven activament (sobretot les de Reus); que les principals poblacions comptaven amb un destacament de soldats borbònics (almenys, Tarragona, Reus, Vila-seca i Alcover), i que aquests duïen a terme una acció repressora contundent contra els miquelets. Tant ho era que incendiaven i derrocaven les cases de les famílies dels miquelets, i no els feia res si un civil innocent s'hi posava al mig.

Com hem dit al començament, la correspondència i les actes municipals del consell de la Selva, han prodigat aquest grapat de notícies que donen llum a l'activitat dels miquelets a les nostres contrades. Aquests dos fons, actes i correspondència, exhaustivament treballats, no únicament a la Selva del Camp, sinó també a Alcover, Reus, Riudecanyes, Riudoms, Tarragona, Valls, Vila-seca i alguna altra localitat amb documentació d'aquella època, fornirien un estudi més complet i ambiciós que el nostre, el camí ja està assenyalat.

Bibliografia

- ANDREU, JORDI. "El segle XVIII", dins: ANGUERA, PERE (dir.). *Història General de Reus. Volum II. L'època moderna. Els segles XVI, XVII i XVIII*. Reus: Ajuntament, 2003, 229-413.
- CASTELLVÍ, FRANCESC DE. *Narraciones Históricas*. IV. Madrid: Fundación Francisco Elías de Tejada y Erasmo Pércopo, 1997-2002.
- CERRO NERGÁNEZ, RAFAEL. "Pedro de Saura y Valcárcel: el rostro de la represión borbónica en Cataluña (1709-1720)". *Pedralbes*, 28 (2008 = VI Congrés d'Història Moderna de Catalunya. *La Catalunya diversa*), II, 113-136.
- ESPIÑO LÓPEZ, ANTONIO. *Miquelets i sometents al front de l'Ebre durant la guerra de Successió (1705-1714)*. Barcelona: Dalmau, 2009 (Episodis de la Història; 352).
- . *Las guerras de Cataluña. El teatro de Marte. 1652-1714*. Madrid — Mèxic — Buenos Aires — San Juan — Santiago: EDAF, 2014 (Cròniques de la historia).
- GRAU I PUJOL, JOSEP M. "La Guerra de Successió a la Conca de Barberà". Dins: *Conferències que van tenir lloc a Montblanc els dies 24 i 27 d'octubre de 2006 amb motiu dels 300 anys de l'inici de la Guerra de Successió*. Montblanc: Consell Comarcal de la Conca de Barberà, 2007 [9-38].
- GRAU I PUJOL, JOSEP M. — MANEL GÜELL I JUNKERT. *La Guerra i la Postguerra de Successió a la Selva del Camp (1705-1717)*. La Selva del Camp: Ajuntament, 2014 (Ventura Gassol; 3).
- HERNÁNDEZ, FRANCESC-XAVIER. *La defensa de la Terra*, dins: *Història Militar de Catalunya*. III. Barcelona: Dalmau, 2003.
- HERNÁNDEZ, FRANCESC-XAVIER I FRANCESC RIART. *Els exèrcits de Catalunya (1713-1714). Uniformes, equipaments i organització*. Barcelona: Dalmau, 2007.
- . *Soldats, guerrers i combatents dels Països Catalans*. Barcelona: Dalmau, 2014.
- PIÉ FAIDELLA, JOAN. *Annals inèdits de la vila de la Selva del Camp de Tarragona*. Tarragona: Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, Diputació, 1984 (Secció d'Arqueologia i Història; 51).
- REDONDO PENAS, ALFREDO. "Reus, ciutat austriacista, durant la guerra de Successió". *A Carn!* [En línia], Maig de 2014, núm. 25, 39-62. Disponible a: www.acarn.cat

- SANPERE Y MIQUEL, SALVADOR. *Fin de la nación catalana*. Barcelona: *L'Avenç*, 1905 (Barcelona: Base, 2001).
- SORONELLAS I MASDÉU, MONTSERRAT (a cura de). *Catàleg de l'Arxiu Històric de la Selva del Camp*. Fons municipal i fons de la Comuna del Camp. Tarragona: Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV. Diputació, 1993.
- SOSPEDRA I ROCA, MIQUEL — FRANCESC RIART I JOU. *Miquelets*. Barcelona: Dalmau, 2014 (Quaderns; 2).
- TARÉS I LAGUNAS, MANEL. *La introducció del règim borbònic a la vila de Cambrils. De la Guerra de Successió a les reformes dels anys seixanta del segle XVIII*. Tarragona: Diputació, 2013 (Ramon Berenguer IV; 22).
- TORRAS I RIBÉ, JOSEP M. "Reflexions sobre l'actitud dels pobles i estaments catalans durant la Guerra de Successió". *Pedralbes*, UB, 1, (1981), 187-209.
- . *La Guerra de Successió i els setges de Barcelona (1697-1714)*. Barcelona: Dalmau, 1999 (Bofarull; 4).

Apèndix documental

1. Tarragona, 8 de febrer de 1714. Carta que el marquès de Ledesma envia als jurats de Reus per respondre a la notícia que a la Febró operava una partida de guerrillers.

Señor mío, acavo de recibir su carta de vuestras mercedes con el haviso de que en el lugar de la Febró [h]ay 25 reveldes, o por mexor dezir ladrones, mandados por el pícaro fraile Vidiella y Vidal de Cherta, y Paloma de Villaseca, ya sean dado las providencias nezesarias para procurar el agarrar a estos bribones, no sé si lo podré lograr, no omitire ninguna dilixencia para esto.

Doy a vuestras mercedes muchas gracias de las precauciones que vuestras mercedes [h]an tomado para la quietud de ese pueblo, y ustedes se serviran de continuar las mismas hasta que esta revelión se haia acavado, lo que será en pocos días. Vuestras mercedes se sirvan de avisarme de las novedades que podran vuestras mercedes adquirir de esos paraxes del condado de Prades.

Es quanto se me ofreze dezir a vuestras mercedes, a quienes guarde Dios muchos años, como deseo, Tarragona y febrero, 8 de 1714.

Beso la mano de vuestras mercedes, su más afecto servidor, el marqués de Ledesma.

Señores jurados de la villa de Reus.

2. Tarragona, 12 de febrer de 1714. Carta que José Antonio Chaves Osorio, comandant de Tarragona, envia als jurats de Reus sobre l'avís sobre d'un grup de rebels que havia passat per la ciutat i havia fugit a la Ribera d'Ebre.

Por la carta de ustedes escrita de ayer, quedo en la intelijenzia de lo que ejecutaran para conzeguir prender los sujetos que tubieron noticia se [h]allaban en el conbento de Jesús de esa villa [de Reus], y por la de [h]oy a que respondo. Quedo enterado de que ustedes [h]an tenido noticia de que pasaron azia la Ribera de Ebro, cuias continuadas dilijencias [h]azen bien público. El zelo que aziste a ustedes de ejercitarsen en el real serbicio y me constituien a mi en los mismos deseos de ejercitarme en que sea a satisfaccióin.

Dios guarde a ustedes como deseo, Tarragona y febrero, 12 de 1715, besa la mano de vuestras mercedes, su servidor,

Joseph Antonio de Chaves Ossorio.

Señores bayle y jurados de la villa de Reus.

3. Tarragona, 15 de febrer de 1714. Carta que el marquès de Ledé envia als jurats de Reus en agraïment a la captura i empresonament de fra Josep Piquer, natural de Falset, membre de les partides armades que lluitaven contra el règim borbònic.

Francisco Font me [h]a entregado al padre fray Joseph Piquer, natural de Falset, el qual iba con los reveldes, y paso a dar a vuestras mercedes muchas gracias de las dilixencias que vuestras mercedes [h]an [h]echo para coxerle, le he [h]echo poner en paraxe a donde no se escapara fázilmente.

Vuestras mercedes me hagan el gusto de continuar a estar en esa villa [Reus] con la misma vigilanzia que [h]an estado [h]asta a[h]ora, mandando que se reconozcan a todas las personas que entran en ella para ver si podemos coxer a algunos de estos reveldes.

Dios guarde a vuestras mercedes muchos años como deseo.

Tarragona, y febrero 15, de 1714.

Besa la mano de vuestras mercedes, su más servidor.

El marquès de Ledé.

Señores jurados de Reus.

4. Tarragona, 15 de febrer. Carta que el marquès de Ledé envia als jurats de Reus sobre alguns dels veïns d'Alforja que s'havien unit als rebels.

Tarragona, 15 de febrer de 1714

He rezivido la carta de vuestras mercedes xuntamente la ynclusa del comandante del destacamento, quien se serviran vuestras mercedes de encaminarle la

adxunta [carta], en toda dilixenzia, veo lo que vuestras mercedes me dizen en tocante a los havitantes de Alforxa, y dudo el que haian abandonado sus casas siguiendo a los reveldes, pero si esto fuese como vuestras mercedes me lo expresan, experimentarán el castigo que mereze su obstinazi3n. Vuestras mercedes continuen en darme sus havisos de lo que quieren. Dios guarde a vuestras mercedes muchos años, como deseo, Tarragona y febrero, 15 de 1714. Besa la mano de vuestras mercedes, su más afecto servidor, el marqu3s de Ledesma.

5. Tarragona, 17 de febrer de 1714. Carta del marqu3s de Ledesma als jurats de Reus sobre l'empresonament d'un predicador que era cap dels rebels i en contestaci3n de les queixes sobre el comportament dels militars a la ciutat.

[H]e rrezivido dos cartas de vuestras mercedes, xuntamente las del comandante del primer destacamento, rindo a vuestras mercedes muchas grazias por la dilixenzia de haverle preso al capellán y predicador del jefe de los reveldes y le tendré aquí con más quietud, también me [h]an presentado a los jurados y bayle de Riudecols. En quanto a la quexa que vuestras mercedes me dan de haverse portado tan mal don José Jerona no sé que motivo havia thenido para ello, pues yo no le he dado tal comisi3n, y quedo en reprehenderle para que otro día use de mexor modo, remito a vuestras mercedes la adxunta para que se sirvan de remitirle en toda dilixenzia al brigadier don Shamuel de Navarra, es quanto me ofreze dezir a vuestras mercedes, quienes [Dios] guarde muchos años, como deseo.

Tarragona y febrero, 17 de 1714.

Besa la mano de vuestra merced, su más afecto servidor, el marqu3s de Ledesma, Señores jurados de Reus”.

Font: Arxiu Comarcal del Baix Camp (ACBC), Fons Municipal de Reus, Correspondència, sign. 515.

6. Reus, 17 de febrer de 1714. Carta dels jurats de Reus als jurats de la Selva del Camp per informar-los dels enfrontaments entre miquelets i militars borbònics a Vilaplana i les represàlies a les cases dels rebels.

Magnífichs Senyors:

Dia 15 del corrent passà nostre destacament a atacar als miquelets que.s trobaven dins Vilaplana, partí dit destacament a la tarda del sobredit dia en drechura del Aleixar y via de Vilaplana, y antes de arribar en dita vila, encontraren en una emboscada tenian feta dits miquelets y dispararen, en la qual nafraren dos dels nostres soldats, y mataren un, y desmontant-se los dragons, los envestiren y mataren tres dels miquelets de dita emboscada, y los restants fugiren a la montanya, continuaren la marcha atacaren dita vila y entraren en ella, en la qual mataren tres y feren un de presoner dels sediciosos, després es cremaren

dos cases y enderrocaran altres dos, y restituint-se lo destacament al Aleixar, cremaren en dita vila dos casas y enderrocaran tres, y a instància y súplica de alguns senyors de esta que.s trobaven en la vila de Aleixar, deixaren de cremar-ne de altres, pues lo orde del senyor general és de cremar y enderrocar totas las casas de aquells que hauran pres las armas. Ayr dia 16 se trovaven dits miquelets en Cornudella [del Montsant] y havent fent allí la nit, demanaren la obediència, qual no la volgueren donar ni menos lo somatent que volian, y después de llarga rahons deixaren Cornudella u se encaminaren a Ulldemolins, del que no sabem lo resultat, si bé crehem serà lo mateix, dit dia 16 a las set horas de la nit passaren per assí, alguns 30 o 40 cavalls de las guàrdias, quals estaven de quartel en Vila-seca, encaminant-se a encontrar lo destacament ques trobava en lo Aleixar, estas són fins esta hora y las notícias podem a vostres mercès participar, suplicant al Senyor, los guarde molts anys, Reus y febrer als 17 de 1714,
Besa la mà de vostres magnífichs, los més certs servidors, los jurats de Reus.
Magnífichs senyors jurats de la vila de la Selva.

7. Alcover, 20 d'abril de 1714. Carta que els jurats d'Alcover envien als jurats de la Selva del Camp per informar-los dels moviments dels miquelets en els termes de l'Albiol i la Riba i la vigilància nocturna de la vila.

Magnífichs senyors jurats:

Tenim rebuda la [carta] de vostres mercès, en tot apresio y vist son contengut diem que avent tingut notísia la nit pasada que per lo terme del Albiol se arreplegava número de miqualets o voluntaris se tingué tota la nit guarda per las torras y per la vila, del que avem tingut notísia vuy que se avian retirat envés lo estret de la Riba, encara que avent retirat com és cert, no deixava de estar en lo mateix cuidado y rondant a la nit en lo comendant de esta vila [Alcover], asó és lo que fins ara avem tingut notísia y si motísia més particular teníam, no deixariam de donar part a vostre smercès,

Y quedam sempre per lo que sian servits manar-nos, Déu a vostres mercès guarde. De esta casa de la vila de Alcover y abril de 1714.

Besa ses mans de vostres mercès,

los jurats de la vila de Alcover.

Magnífichs senyors jurats de la vila de la Selva.

8. Alcover, 22 d'abril de 1714. Carta que els jurats d'Alcover envien als jurats de la Selva del Camp per informar-los dels atacs perpetrats pels miquelets als portals de la muralla d'Alcover.

Magnífichs senyors jurats:

Rebem la [carta] de vostres mercès per lo propi, demanant-nos lo suchseyt así. Diem que tota la nit avem estat en las armas en las mans, tant nosaltres com

la poca cavalleria que tenim así, que és poca, y a suchseyt entre las duas y tres de matinada, alguns homens poch temorosos a Déu y al Rey nostre Senyor, que Déu guarda, y [h]an yntentat tocar corns y tirar algunas escopetadas al portal, que [h]an travesat las balas al portal, y no [h]an fet mal per aver un paysà, avisat un paysà a la guarda, que és lo que sens ofereyx dir, Déu a vostres mercès guardi molts anys, com desitjo.
De Alcover, als 22 de abril 1714, que sa mà besa,
Los jurats de Alcover.

- 8.bis. El Pla de Santa Maria, 23 d'abril de 1714. Carta que Jerónimo de Solís envia als jurats de Valls per agrair-los la informació tramesa sobre els moviments dels austriacistes.*

Señores míos:

Rezivo su carta de vuestras mercedes con un propio, cuyo original remito al general marqués de Valdecañas, va con ese pliego que vuestras mercedes me hagan el gusto de encaminar a Tarragona con un hombre de buenos pies y seguro, y a estas horas supongo que su excelencia tendrá aviso mío de ésto y dará las providencias más necesarias al mejor fin. Vuestras mercedes esten seguros de que yo no les faltaré en cualquier accidente que les pueda acontecer, previniendo a vuestras mercedes esten con el mayor cuydado esta noche, y despachen personas seguras que observen los movimientos de los sediciosos, y al mismo tiempo haran passar essa carta a Alcover, para que de allí sepamos lo que ocurriere, yo no quisiera otra cosa que baxassen al llano para escarmentarlos, que es quanto tengo que dezir a vuestras mercedes, cuya vida guarde Dios muchos años, como deseo. Lo Pla y abril, 23 de 1714.

Besa la mano de vuestras mercedes, su maior servidor, don Gerónimo de Solís y Gante.

Señores jurados de la villa de Valls.

Font: Arxiu Comarcal Alt Camp (ACAC), Fons Municipal de Valls, correspondència, reg. 570.

9. Reus, 21 de maig de 1714. Carta del general de Reus als jurats de la Selva del Camp en resposta a l'avís de la presència de miquelets al terme de l'Albiol.

Señores jurados:

Recibo su carta de vuestras mercedes con el aviso que me dan de hallarse los miq[ua]letes en el lugar del Albiol y de tener avusado ya al excelentísimo marqués de Valdecañas de esta novedad, en todo lo que han vuestras mercedes cumplido como deven y espero me continuarán los avizos de lo que adquieran y que se resistiran en darles las reciones que les piden, que aci conviene a la

villa [de la Selva] y que no tienen que temer, que a todo se dará providencia, Dios guarde a vuestras mercedes, Reus mayo, y 21 de 1714.
Don Acevedos,
Señores jurados de la villa de la Selva.

10. Reus, 8 d'agost de 1714. Carta del comandant de la ciutat de Reus als jurats de la Selva del Camp perquè els notifiqui sobre la presència de miquelets al terme de l'Albiol o les rodalies.

Señores jurados de la villa de la Selva:
Estimaré mucho [que] vuestras mercedes me abisen sin falta, si es que [h]ay miqueletes o boluntarios al Obiol o por esas zercanías, y que uno de vuestras mercedes me bengan hablar mañana, que lo estimaré mucho.
Dios guarde a vuestras mercedes muchos años, Reus y agosto, 8 de 1714.
El conde de Baumont".
Señores jurados de la Selva".

11. Tarragona, 12 d'agost de 1714. Carta que el marquès de Lede envia als jurats de la Selva del Camp en resposta a la informació tramesa sobre l'atac dels miquelets.

He recibido su carta de vuestras mercedes de esta mañana por la qual me havisan vuestras mercedes de haver entrado [h]aier noche unos miqueletes en esa villa [de la Selva], vuestras mercedes.
[h]an echo muy bien de haviasarle luego al comandante de Beaumontt, co-mandante de Reus y continuarán vuestras mercedes en executtar lo mismo ttodas las vezes que la canalla se dexare ver en ese contorno, a fin de que se dé providensia para coxerlos, que pesa de la desgracia que suzedió [h]aier, de haver [h]erido las tropas a un paysano, pero como vuestras mercedes dizen muy bien, tiene el la culpa por haverse puesto en fuga biendo a los sodados, lo que les hizo creer [que] era miquelette, en esto es bien ziertto no le hubieran echo mal ninguno, Dios guarde a vuestras mercedes muchos años, Tarragona y agosto 12 de 1714, besa la mano de vuestra merced, su servidor,
El marques de Lede.
Los jurados de la Selva".
Font: Arxiu Municipal de la Selva del Camp (AMSC), Fons Municipal, Correspondència, sig. 380.

**Observació: Amb posterioritat a la redacció del present article hem localitzat la carta 8 bis que hi adjuntem.*